

Statsrevisorernes sekretariat
Christiansborg
1240 København K

28. august 2018

Vedr. beretning nr. 16/2017 om statens ejerskabsudøvelse i selskaber med flere ejere

Den 23. maj 2018 afgav Statsrevisorerne beretning nr. 16/2017 om statens ejerskabsudøvelse i selskaber med flere ejere.

Med henvisning til § 18, stk. 2, i lov om revision af statens regnskaber mm. vil der nedenfor blive redegjort for de overvejelser, som beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger giver anledning til.

Hovedkonklusioner

Rigsrevisionens beretning indeholder en grundig gennemgang af Finansministeriets ejerskabsvaretagelse i perioden 2014-2017 for de fire selskaber under Finansministeriets ressort omfattet af undersøgelsen, hhv. Københavns Lufthavne A/S, SAS AB, Air Greenland A/S og SKI A/S.

Jeg noterer mig med tilfredshed, at Finansministeriet efter Rigsrevisionens vurdering har ageret som en aktiv ejer i de undersøgte selskaber. Jeg noterer desuden, at Finansministeriet efter Rigsrevisionens vurdering har taget stilling til samarbejdet med andre ejere, og aktivt har søgt indflydelse på og bidraget til at sætte retning for selskaberne gennem dialog og samarbejde med andre ejere.

Jeg finder overordnet Rigsrevisionens konklusioner tilfredsstillende og som værende udtryk for at ministeriet efterlever principperne for statens aktive ejerskabsvaretagelse fastlagt i statens ejerskabspolitik.

Rigsrevisionen anfører to områder, hvor Finansministeriet og øvrige ejerministerier efter Rigsrevisionens vurdering kan forbedre ejerskabsvaretagelsen:

1. Rigsrevisionen fremhæver, at ejerministerierne i højere grad kan forbedre arbejdet med at redegøre for vigtige risici og anvende disse i vurderingerne af selskaberne i det løbende tilsyn.

2. Rigsrevisionen anfører, at ejerministerierne i højere grad kunne have fokus på de målsætninger og interesser, som medejere kan have, og hvordan ejerministeriet i de enkelte selskaber vil forholde sig hertil.

Rigsrevisionen foreslår, at begge emner kan indgå i de strategiske ejerskabsdokumenter, som opsummerer statens perspektiver på selskabets rationale, målsætning, overordnede strategiske ramme, finansielle mål, værdiskabelse mv.

Ad 1:

Rigsrevisionen anfører, at Finansministeriet forholder sig til risici ved de enkelte selskaber i den løbende ejerskabsvaretagelse. Beretningen indeholder således en række eksempler på at Finansministeriet løbende gør sig overvejelser om og forestår analyser af selskabernes primære risici.

Rigsrevisionens forslag til forbedring angår således behovet for at Finansministeriet i højere grad end nu rammesætter ministeriets arbejde med selskabernes risici, fx ved at de strategiske ejerskabsdokumenter omfatter en beskrivelse af selskabernes primære risici og overvejelser om selskabernes risikostyring.

Finansministeriet deler vurderingen af, at der i de strategiske ejerskabsdokumenter med fordel kan indgå særskilt stillingtagen til selskabernes risici med henblik på i højere grad at rammesætte og systematisere ejerministeriernes arbejde hermed.

Som nævnt i beretningen er der i efteråret 2017 gennemført en analyse af statens ejerskabsvaretagelse. Analysen omfatter bl.a. arbejdet med selskabsmæssige risici og konkrete overvejelser om, hvordan ejerministerierne kan styrke arbejdet hermed, fx ved udarbejdelse af risiko-matricer, som kan understøtte identifikation af signifikante risici.

Finansministeriet er i forlængelse af analysen påbegyndt arbejdet med at tilvejebringe det analytiske grundlag for implementering af analysens overvejelser. Det er på den baggrund forventningen, at der i en kommende revision af de strategiske ejerskabsdokumenter vil indgå uddybende information om selskabernes primære risici og Finansministeriets overvejelser om selskabernes tilgang til risikostyring.

Ad 2:

Rigsrevisionen anfører, at ejerministerierne i højere grad kunne have fokus på relationen til medejere i delejede statslige selskaber, da disse kan have betydning for statens ejerskabsudøvelse. Konkret anfører Rigsrevisionen, at ejerministerierne kan forholde sig til medejeres målsætninger og interesser i de strategiske ejerskabsdokumenter. Rigsrevisionen noterer samtidig, at statens ejerskabspolitik ikke indeholder retningslinjer for relationen til medejere i statslige selskaber.

Finansministeriet deler vurderingen af relationen til medejere kan have betydning for statens ejerskabsudøvelse. Forhold såsom udviklinger i ejerskabssammensætningen eller divergerende perspektiver på ejerskabet i ejerkredsen indgår derfor også som en naturlig del af den løbende ejerskabsvaretagelse. Beretningen indeholder ligeledes en række eksempler herpå.

Finansministeriet noterer sig endvidere, at der siden publiceringen af statens ejerskabspolitik i 2015 har været øget opmærksomhed om emnet, bl.a. afspejlet i Komiteen for god selskabsledelses anbefalinger om aktivt ejerskab fra november 2016.

Det er dog Finansministeriets vurdering, at medejeres betydning for statens ejerskabsudøvelse vil afhænge af rammerne for statens ejerskab, som varierer betydeligt for de statslige selskaber. Eksempelvis vurderes en række forhold såsom statens ejerandel (fx om staten er majoritetsaktionær), særskilt regulering af statens formelle indflydelse (fx i form af ejerftaler), og selskabets relation til kapitalmarkedet (fx om selskabet er børsnoteret), at være bestemmende for relevansen af at redegøre uddybende om relationen til medejere i det strategiske ejerskabsdokument. Det er endvidere vurderingen, at ejerministerier i visse tilfælde vanskeligt vil kunne opnå adgang til oplysninger om medejeres perspektiver på ejerskabet, da disse kan være omfattet af fortrolighed eller af strategiske årsager ikke ønskes delt med andre ejere. Endvidere kan der være særskilte udfordringer i tilfælde hvor selskabet er børsnoteret, og ejerkredsen derfor er spredt og genstand for løbende udskiftning.

Det er i lyset af disse forhold Finansministeriets opfattelse, at det vil være uhenigtsmæssigt at fastlægge krav om eller retningslinjer for beskrivelsen af relationen til medejere i de strategiske ejerskabsdokumenter. Udgangspunktet bør i stedet være, at ejerministerierne på baggrund af den ejermæssige kontekst træffer beslutning om hhv. i hvilket omfang det vurderes relevant at tage stilling til medejere i det strategiske ejerskabsdokument. Ejerministerierne kan ved vurdering heraf eksempelvis lægge vægt på medejeres betydning for statens ejerskabsudøvelse eller for selskabets forretning.

Det bemærkes, at en kopi af denne redegørelse er sendt til Rigsrevisionen, Landgreven 4, 1301 København K.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister